

DEBRECENI
TANKERÜLETI
KÖZPONT

AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI
SZABÁLYZATA

DEBRECENI
TANKERÜLETI
KÖZPONT

**A Debreceni Tankerületi Központ
KLIK/082/3883-4/2017. (06.16.) szabályzata**

**A Debreceni Tankerületi Központ az eszközök és
források értékelési szabályzata**

Készítette:

Debrecen, 2017. június 16.

Pappné
.....

Pappné Gyulai Katalin
tankerületi igazgató

Debreceni Tankerületi Központ

A Debreceni Tankerületi Központ jelen Szabályzatát az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központtról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított középirányítói hatáskörömben eljárva, a Klebelsberg Központ Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 61/2016. (XII. 29.) EMMI utasítás 40. §-a alapján jóváhagyom:

Budapest, 2017. *június* „*28*”

dr. Solti Péter
elnök

Klebelsberg Központ

dubok

Tartalomjegyzék

I. Fejezet	3
Általános rendelkezések	3
1. A Szabályzat célja	3
2. A Szabályzat hatálya.....	3
3. A Szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, módosításáért felelős személyek.....	3
4. Értelmező rendelkezések	4
5. Az értékeléshez kapcsolódó jogszabályi előírások.....	5
II. Fejezet	5
Az eszközök és források értékelésének szabályai	5
6. Bekerülési érték meghatározása	5
7. Terv szerinti értékcsökkenés.....	8
8. Terven felüli értékcsökkenés elszámolása.....	9
9. Értékvesztés elszámolási szabályai.....	10
10. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai	11
11. Értékhelyesbítés elszámolásának és megszüntetésének elszámolási szabályai	11
12. Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelési szabályai.....	12
III. Fejezet	12
A mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése	12
13. Általános szabályok.....	12
14. Immateriális javak és tárgyi eszközök.....	13
15. Befektetett pénzügyi eszközök	14
16. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	14
17. Készletek	14
18. Követelések	15
19. Pénzeszközök.....	17
20. Időbeli elhatárolások.....	18
21. Saját tőke	18
22. Kötelezettségek.....	19
IV. Fejezet	19
Mérlegben értékkel nem szereplő követelések – késedelmi kamat	19
V. Fejezet	19
Záró rendelkezések	19
1. számú melléklet	20
Megismerési nyilatkozat.....	20

A Debreceni Tankerületi Központ (továbbiakban: Tankerületi Központ) a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) 14. § (5) bekezdés b) pontja értelmében köteles a Számviteli politika keretében elkészíteni az eszközök és források értékelési szabályzatát (továbbiakban: Szabályzat). A jogszabályban meghatározott kötelezettségnek eleget téve az Tankerületi Központ eszközök és források értékelési szabályzatát – a Tankerületi Központ Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. § (2) bekezdés f) pontjában biztosított jogkörömben eljárva – a következők szerint szabályozom.

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A Szabályzat célja

1. § Az eszközök és kötelezettségek értékelésére vonatkozó döntéseket, valamint azok gyakorlati végrehajtását szolgáló értékelési módokat és eljárásokat az értékelési szabályzatban kell összefoglalni. Ennek megfelelően az értékelési szabályzat főbb céljai a következők:

- a) meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel a Tankerületi Központ rögzíti a saját és a működtetésében lévő köznevelési intézmények (továbbiakban: Intézmények) eszközei és a forrásai értékét;
- b) egyértelműen rögzítésre kerüljenek – az Tankerületi Központ és az Intézmények sajátosságainak figyelembevételével – azon eszközei és kötelezettségei, értékelési gyakorlata, amelyek esetében az Szt. és az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) felhatalmazása alapján a költségvetési szerv számvitel-politikai döntésén alapul az értékelés;
- c) az értékelési módszereknek minden érintett gazdasági szakember számára az adott költségvetési szervezen belül egyértelműnek kell lennie;
- d) tájékoztatás nyújtása a belső, illetve a külső ellenőrzés számára a Tankerületi Központ könyvvizelési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

2. A Szabályzat hatálya

2. § A szabályzat szervezeti és személyi hatálya kiterjed:

- a) a Tankerületi Központ valamennyi szervezeti egységére,
- b) valamennyi, a Tankerületi Központ által fenntartott és működtetett köznevelési intézményre,
- c) a Tankerületi Központ kormánytisztviselőire és kormányzati ügykezelőire, munkavállalóira, valamint a köznevelési intézmények közalkalmazottaira és egyéb jogviszonyban lévő munkavállalóra (a továbbiakban: foglalkoztatott).

3. A Szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, módosításáért felelős személyek

3. § (1) A Szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért, aktualizálásáért az Tankerületi Központ gazdasági vezetője a felelős.

(2) A gazdasági vezető felel

- a) a Tankerületi Központ és az Intézmények gazdasági, pénzügyi, kontrolling, számviteli tevékenységéért, irányítja e területen a működést,
- b) felel a szükséges gazdálkodási, valamint az a) pontban meghatározott területeken szükséges intézkedések és javaslatok előkészítéséért.

(3) A Szabályzat módosításra akkor van szükség, illetve lehetőség, ha az Szt., illetve az Áhsz. előírásai megváltoznak, vagy a korábbi szabályzathoz képest olyan lényegi változás következik be, amely a változtatást szükségessé teszi. Az Szt. 14. § (11) bekezdése alapján a változtatások hatálybalépését követő 90 napon belül kell végrehajtani a Szabályzat módosítását.

4. Értelmező rendelkezések

4. § E Szabályzat értelmében:

- a) *értékelés*: az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételéhez alkalmazott értékének és az éves költségvetési beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.
- b) *minősítés*: döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.
- c) *vételár*: a termékek, szolgáltatások beszerzése után fizetett, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, áfát nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve az Szt. 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.
- d) *felújítás*: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a kiadások nagyságától.
- e) *karbantartás*: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.
- f) *beruházás*: az Sztv. 3. § (4) bekezdés 7. pontja szerint a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítása, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hitel igénybevételt, a biztosítást is); beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is, az előbbieken felsorolt, e tevékenységhez hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt. A beruházások jelen fogalma bővebb, mint a beruházás bekerülési értékének Áhsz. 16.§-a szerint meghatározott tartalma, de a definíciót, mint a beruházást tartalmilag körülíró fogalom, a költségvetés területén is értelmezhető ebben a formában.
- g) *maradványérték*: a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában – a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében – az eszköz

meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla lehet a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős.

- h) *kisértékű immateriális javak, tárgyi eszközök*: a kettőszázezer forint – áfa nélküli – egyedi bekerülési értéket nem meghaladó bekerülési értékű vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök.
- i) *követelés*: az a jogszabályból, jogerős bírói végzésből, ítéletből vagy hatósági határozatból, szerződésből – ide értve a vásárolt és a térítés nélkül átvett követelést is – jogszerűen eredő fizetési igény, amelyet a kötelezett elismert és – ellenszolgáltatást is tartalmazó szerződés esetén – a másik fél már teljesített. Ilyennek minősül a bevallás alapján megállapított közhatalmi bevételre irányuló, valamint az olyan követelés is, amelyet a kötelezett vitat, de jogszabály alapján azt a fellebbezésre vagy perindításra tekintet nélkül teljesítenie kell, továbbá az állami adó- és vámhatóság által beszedett közhatalmi bevételek esetén az állami adó- és vámhatóságnak bevallás nélkül megfizetett összeg elszámolása során előírt követelés.
- j) *kis összegű követelés*: a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott értékhatár alatti követelés.

5. Az értékeléshez kapcsolódó jogszabályi előírások

5. § (1) A költségvetési szervnek az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni az Áhsz. ezzel kapcsolatos előírásait a következők szerint:

- a) az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál;
- b) az Áhsz. 17., 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításánál;
- c) az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél.

(2) A költségvetési szerveknek az Szt. szabályaiból kötelező alkalmazniuk a következőket:

- a) bekerülési érték megállapításához: Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 51. § (1)-(4) bekezdésekben, Szt. 3. § (4) bekezdésének 8. pontjában, 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdésében, és 62. § (2) bekezdésében foglaltakat;
- b) az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Szt. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Szt. 53. § (1) bekezdés b) és c) pontjában, az Szt. 54–56. §-okban, az Szt. 57. § (2) bekezdésében, az Szt. 58. § (2) és (3) bekezdésében, az Szt. 57. § (3) bekezdésében, az Szt. 58. § (1), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében foglaltakat;
- c) a mérlegtételek értékelésénél: az Szt. 46. §-ában, és az Szt. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

(3) A jelen Szabályzat előzőekben felsorolt szabályainak tartalmi elemei a II. fejezetben kerülnek részletezésre

II. FEJEZET

AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZABÁLYAI

6. Bekerülési érték meghatározása

6. § (1) **Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke** az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe

helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítói tevékenység ellenértékét, díjait, a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat és adójellegű tételeket, a vámterheket foglalja magában. Az Szt. alapján jelen bekezdésben meghatározott bekerülési érték fogalmat a (4)-(31) bekezdésben foglalt eltérésekkel szükséges alkalmazni az Áhsz. alapján.

(2) A bekerülési (beszerzési) érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

(3) A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára a fent említett rendelkezést kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

(4) A le nem vonható áfa nem része az eszközök bekerülési értékének. Beszerzéskor a le nem vonható áfa-t az eredmény terhére, egyéb ráfordításként kell elszámolni.

(5) **Vásárolt immateriális javak bekerülési értéke** az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovatához kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

(6) **Vásárolt, rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke** az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

(7) **A már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett felújítási munkák esetén a felújítás bekerülési értéke** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítása érdekében a felújítás befejezéséig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

(8) **Az ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok** értékét növeli az azokhoz kapcsolódóan a pénzügyi számvitelben elszámolt befejezett felújítás értéke.

(9) **Saját előállítású immateriális javak, tárgyi eszközök és saját termelésű készletek bekerülési értéke** az Sztv. 51.§ alapján megállapított közvetlen önköltség, amelynek összetevői:

- a) az eszköz előállítási értékének részét képezik azok a költségek, amelyek
 - aa) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek;
 - ab) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak;

- a) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.
 - b) Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket – az eszközértékelés alapjául szolgáló – közvetlen önköltség nem tartalmazhat.
 - c) Az előállítási költségek között kell elszámolni (és így az előállítási érték részét képezi)
 - ca) az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó költségvetési szerv által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét az anyag beépítésekor;
 - cb) a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, illetve a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.
- (10) **Követelés fejében** átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.
- (11) **Csere útján** beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.
- (12) **A térítés nélkül** (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet-) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.
- (13) A piaci érték meghatározása legkésőbb az átvételt követő negyedéves zárás időpontjáig meg kell, hogy történjen. A javaslat elkészítésének felelőse a Pénzügyi és Számviteli Osztály vezetője, jóváhagyó a gazdasági vezető.
- (14) **A vásárolt készletek bekerülési értéke** az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése vagy K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.
- (15) **Az adott előlegek bekerülési értéke** az átutalt vagy megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.
- (16) **A követelések bekerülési értéke** az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.
- (17) **A kapott előlegek bekerülési értéke** az átutalt, megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.
- (18) **A kötelezettségek bekerülési értéke** az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.
- (19) **A vagyonezelésbe vett eszközök** – ideértve, ha a vagyonezelői jog más vagyonezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonezelésbe adónál, korábbi tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonezelésbe vevőnek, új tulajdonosi joggyakorló szervezetnek nyilvántartásba kell vennie.
- (20) **Importbeszerzés** esetén a bekerülési értéket – figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére – az Szt. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.
- (21) A (20) bekezdésben hivatkozott szakaszok alapján, ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti – levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás

igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, a 60. § (4)–(6) bekezdései szerinti árfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.

(22) A Tankerületi Központ az Szt. 60. § (4) bekezdése alapján a külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamát használja.

(23) Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

(24) Törvény vagy kormányrendelet előírhatja az immateriális javak, tárgyi eszközök és a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök meghatározott köre bekerülési értékének újbóli megállapítását. Ilyen esetben az eszköz korábbi bruttó értékét és a megállapított új bekerülési értékét a nemzeti vagyon változásaival szemben kell elszámolni és az eszköz korábban elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenését a felhalmozott eredménnyel szemben ki kell vezetni. Ha törvény vagy kormányrendelet előírja vagy lehetővé teszi az új bekerülési értékre terv szerinti értékcsökkenés kimutatását, azt a felhalmozott eredménnyel szemben kell a könyvekbe felvenni.

7. Terv szerinti értékcsökkenés

7. § (1) A Szt. előírásai szerint:

- a) az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az e szakasz (2)-(5) bekezdésében foglalt eltérésekkel az Szt. 52. § (1), (2) és (5)-(7) bekezdéseit kell alkalmazni;
- b) az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét (beszerzési, illetve előállítási) azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása);
- c) az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezés időpontja az eszköz a szokásos tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

(2) A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni. A Tankerületi Központ a maradványértéket (a 2014. január 1-je után állományba vett eszközöknél):

- a) 25 millió Ft bekerülési érték feletti gépek, berendezések, felszerelések, járművek esetében a bekerülési érték 5%-ában;
- b) ingatlanoknál – értékhatártól függetlenül – a bekerülési érték 10%-ában határozza meg.

Ettől egyedi mérlegelés alapján – a gazdasági vezető jóváhagyásával – el lehet térni.

(3) Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

(4) A kis értékű immateriális javak bekerülési értékét a beszerzést, a kis értékű tárgyi eszközök bekerülési értékét az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb a negyedévi záráskor kell terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolni.

(5) A Tankerületi Központ az Áhsz. kötelező előírásai alapján az alábbi kulcsok szerint számolja el az értékcsökkenést az immateriális javak és tárgyi eszközök esetében:

a) immateriális javak:

aa) a vagyoni értékű jogok után 16%, vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,

ab) a szellemi termékek után 33%,

ac) Kis értékű immateriális javak 100%

b) tárgyi eszközök: a tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlanoké a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik:

ba) épületek 2%,

bb) építmények 3%,

bc) gépek, berendezések 14,5%

bd) számítástechnikai eszközök 33%,

be) járművek 20%.

bf) Kis értékű tárgyi eszközök 100 %

(6) **Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés** a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

(7) **Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni** az olyan eszközöknél, amely értékéből a használat során nem veszít, vagy amelynek értéke – különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan – évről évre nő.

(8) Terv szerinti értékcsökkenés elszámolása negyedévenként történik.

8. Terven felüli értékcsökkenés elszámolása

8. § (1) Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszközöknél elszámolni akkor, ha

a) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;

b) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

(2) A Tankerületi Központ év végi értékelés alapján nem számol el terven felüli értékcsökkenést az alaptevékenysége végzéséhez szükséges eszközei esetében.

(3) A terves felüli értékcsökkenési javaslat elkészítésének felelőse a Pénzügy és Számviteli Osztály vezetője, jóváhagyó a gazdasági vezető.

9. Értékvesztés elszámolási szabályai

9. § (1) A költségvetési szerveknek az Szt.-ben meghatározott eszközök után – meghatározott esetben – értékvesztést kell elszámolniuk. Az értékvesztés elszámolására az Áhsz 18. § (2)-(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 54-56. §-át kell alkalmazni.

(2) A nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer – tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések, értékpapírok esetén a tízmillió – forintot.

(3) Az értékvesztés szempontjából tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül – fennállásának időtartamától függetlenül – akkor is, ha az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

(4) Ha a **vásárolt készlet (anyag, áru)** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken kell kimutatni, a készlet értékét pedig a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

(5) **Ha a saját termelésű készlet** (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét pedig a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

(6) A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a **saját termelésű készlet** bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megromlott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

(7) Az értékvesztés összege a – fajlagosan kis értékű – készleteknél a Tankerületi Központ által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

A Tankerületi Központ és az Intézmények esetében fajlagosan kis értékű készletnek tekintjük a készletet, ha az egyes főkönyvi számlákon szereplő készletérték nem haladja meg a készletcsoporthoz tartozó összesített könyv szerinti érték 20%-át. Ebben az esetben az értékvesztés az érintett készletcsoport könyv szerinti értékének 10%-a.

(8) Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a bekerülési értéket.

(9) A **követelések minősítése** alapján az üzleti év mérlegforduló napján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

(10) Amennyiben a követelés minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést

visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén az Szt. 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét.

(11) A követeléseket lejáratuk szerint tovább kell bontani legalább

- a) 90 napon belüli;
- b) 91–180 napos;
- c) 181–360 napos, és
- d) 360 napon túli minősítési kategóriákra.

(12) A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről mérleghelyen, valamint a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről mérleghelyen értékvesztés nem számolható el.

(13) A pénzeszközöknél az értékvesztés kategóriát akkor kell alkalmazni, ha az adott pénzeszköz számlát vezető hitelintézet a számlán lévő összeget nem tudja a számlatulajdonos Tankerületi Központnak maradéktalanul rendelkezésre bocsátani.

(14) Nem lehet értékvesztést elszámolni a Magyar Államkincstár által vezetett fizetési számlák esetében.

(15) Az értékvesztések elszámolását minden esetben dokumentálni szükséges (pl. felszámolási eljárás, végelszámolási eljárás, végrehajtás folyamatáról nyert információk).

(16) Az értékvesztések elszámolása a jogszabályban meghatározottak szerint negyedévente vagy év végén történik. A javaslat elkészítésének felelőse a Pénzügyi és Számviteli Osztály vezetője, jóváhagyó a gazdasági vezető.

10. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszaírásának szabályai

10. § (1) Amennyiben a 8-9. §-ban bemutatott leírások miatt a befektetett eszközök és forgóeszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az 8.-9. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével) – a megbízható és valós összkép érdekében – az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell írni (visszaírás).

(2) A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását az üzleti év mérleg fordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

(3) Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszaírására az Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

11. Értékhelyesbítés elszámolásának és megszüntetésének elszámolási szabályai

11. § A Tankerületi Központ nem él az értékhelyesbítés lehetőségével.

12. Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelési szabályai

12. § (1) A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, végleges kötelezettség (végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

(2) Ha a Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

(3) Az Szt. 60. § (5) bekezdése alkalmazása során első lépésben az Európai Központi Bank árfolyamát kell használni. Amennyiben az Európai Központi Bank által sem jegyzett a valuta, akkor a valuta szabadpiaci árfolyamán – ennek hiányában, országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján –, a Magyar Nemzeti Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

(4) Az év végi értékelés munkamenete a következő:

- a) a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékének megállapítása;
- b) a fordulónapi érték meghatározása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételnél (részeseések, követelések, valutakészlet, devizaszámlán lévő deviza, kötelezettség) külön-külön az Áhsz.-ben meghatározott árfolyamon;
- c) az árfolyam-különbözetek megállapítása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételre külön-külön;
- d) az év végi összevont nem realizált árfolyam-különbözet meghatározása, melyet a főkönyvi könyvelésben is rögzíteni kell, egyenként minden külföldi pénzürtékre szóló tételnél.
- e) Az átértékelés eredményre gyakorolt hatását az összevont árfolyam-különbözet jellegének megfelelően vagy a Pénzügyi műveletek egyéb eredményszemléletű bevételei, vagy a Pénzügyi műveletek egyéb eredményszemléletű ráfordításai között kell elszámolni.

(5) A valuta és a devizaszámlák esetében az árfolyam-különbözeteket – jellegüknek megfelelően a költségvetési számvitel keretében – bevételként vagy kiadásként kell elszámolni.

(6) A devizás értékelések során elvégzett számítások az év végi értékelés dokumentációját képezik.

III. FEJEZET

A MÉRLEGBEN ÉRTÉKKEL SZEREPLŐ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE

13. Általános szabályok

13. § (1) A mérlegtételek értékelésének általános szabályaira az Szt. 46. §-át kell alkalmazni. Ennek megfelelően

- a) az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn;
- b) az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell;
- c) az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a törvényben szabályozott esetek kivételével – egyenként értékelni kell. A különböző időpontokban beszerezett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos

paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható;

- d) a mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.
- (2) Tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül – fennállásának időtartamától függetlenül – akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.
- (3) Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapirokat, készleteket csoportosan is nyilván lehet tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.
- (4) A Tankerületi Központ a készletek nyilvántartásánál alkalmazza a csoportos nyilvántartást.

14. Immateriális javak és tárgyi eszközök

14. § (1) A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

(2) Az immateriális javak és tárgyi eszközök bekerülési értékének meghatározása, valamint az értékcsökkenés elszámolása a Pénzügyi és Számviteli Osztály feladata.

(3) Bekerülési érték meghatározása térítés nélküli átvételkor, ajándékként, hagyatékként kapott, többletként fellelt eszközök állományba vételekor a következők szerint történik:

A piaci érték = eszköz új értéke – elhasznátsági fok (figyelembe véve a kereslet-kínálat hatásait is).

- (4) A piaci érték meghatározása az eszközök esetén:
- ingatlanok piaci értékének meghatározása: vagyonértékelési eljárással;
 - műszaki-, egyéb berendezések, felszerelések, járművek piaci értékének meghatározása árjegyzék és/vagy műszaki becslés, értékelés alapján történik.
- (5) A piaci értéket adatok, információk alapján dokumentálni kell.
- (6) A dokumentumok elkészítéséért
- ajándék, hagyaték esetén: a kedvezményezett;
 - többletként fellelt eszköz esetén: az érintett leltárkörzet érintett Intézmény vezetője felelős (a Eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzata előírásai szerint).
- (7) A piaci érték jóváhagyására a gazdasági vezető jogosult.
- (8) A térítésmentesen (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – amennyiben az eszköz térítés nélküli átadás-átvétele azonos irányító szerv alá tartozó államháztartási szervezetek között történik – az átvevő szervezetnek az adott eszközt az átadó által közölt – az átadó könyveiben szereplő – bruttó értéken kell nyilvántartásba venni. Ezzel egyidejűleg az átvevőnek az eszköz átadás időpontjáig – az átadónál időarányosan – elszámolt értékcsökkenés összegét is nyilvántartásba kell venni.
- (9) A tárgyi eszközök közül a forgóeszközök közé – értékesítési céllal – átsorolt és raktárra vett eszközöket az állományba vétel időpontja szerinti könyv szerinti értéken, legfeljebb piaci, forgalmi értéken kell a könyvekbe felvenni.

(10) Az értékelés alátámasztása leltárral történik. A leltár készítésekor a befektetett pénzügyi eszközöket a számviteli alapelveknek megfelelően vezetett és egyeztetett analitikus nyilvántartásból kell a mérleg fordulónapja szerinti értékben a leltárba felvenni.

15. Befektetett pénzügyi eszközök

15. § (1) A mérlegben a részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

(2) Az értékpapírok között kimutatott tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt a bekerülési értéken lehet kimutatni mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket és a felhalmozott kamatot megfizeti.

(3) A befektetett pénzügyi eszközök év végi értékelésének alátámasztása leltárral történik. A leltár készítésekor a befektetett pénzügyi eszközöket a számviteli alapelveknek megfelelően vezetett és egyeztetett analitikus nyilvántartásból kell a mérleg fordulónapja szerinti értékben a leltárba felvenni.

(4) A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési értékének megállapítása, nyilvántartása, értékelése a Pénzügyi és Számviteli Osztály feladata.

16. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök

16. § (1) A mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést és az értékhelyesbítést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani (ebben az eszközcsoportban kizárólag az államháztartáson kívülre adott eszközöket kell kimutatni).

(2) A Tankerületi Központ nem adhat koncesszióba, vagyonkezelésbe eszközöket, így ezen eszközsoron értékelését nem végezi.

17. Készletek

17. § (1) A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értéke alapján számított átlagos nyilvántartási áron kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

(2) A mérlegben a saját termelésű készleteket (befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó- és egyéb állatokat) előállítási költségen kell értékelni az Önköltségszámítási szabályzatban foglaltak alkalmazásával, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

(3) A készleteket beszerzési, előállítási költségüknél magasabb értékben nem lehet a mérlegben kimutatni. A korábban értékvesztéssel csökkentett értéket újra fel lehet értékelni, ha a piaci érték tartósan és jelentősen magasabb, mint a könyv szerinti érték, de legfeljebb az eredeti bekerülési értékig.

(4) A készletek bekerülési értékének meghatározása, valamint év végi értékelése, az értékvesztés elszámolása a Pénzügyi és Számviteli Osztály feladata.

(5) A vásárolt készleteket a Tankerületi Központ a beszerzési árak alapján számított átlagos nyilvántartási áron tartja nyilván.

(6) A vásárolt és a saját termelésű készleteknél negyedévente értékvesztést lehet elszámolni a szükséges mértékben.

(7) Szükség esetén a készletek nyilvántartása az irányító szerv által meghatározott számítógépes ügyviteli rendszer megfelelő moduljában történik.

(8) A mérlegérték alátámasztása leltárral történik. Ennek tételesnek, értékben tükrözőnek kell lennie. A leltározás december 31-i fordulónapos, fizikai leltárfelvétellel történik, részletes szabályait az Eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzata rögzíti.

18. Követelések

18. § (1) A követelések év végi értékelési elveit a Tankerületi Központ a Számviteli politikában rögzítettekkel összhangban alkalmazza. A mérlegben a követelést csak addig lehet kimutatni, míg pénzügyileg vagy egyéb módon nem rendezték, illetve a behajthatatlan követelést le nem írták.

(2) A jogszabályon alapuló követelés év végi értékelése során a követelést elismertnek kell tekinteni, amennyiben jogszabály, határozat biztosítja az elismertséget, még akkor is, ha az adós vitatja azt.

(3) A követelések bekerülési értékének megállapítása, valamint az értékvesztés elszámolása a Pénzügyi és Számvitel Osztály feladata.

(4) Az adósok, vevők és egyéb követelések állományában bekövetkezett változások év közben folyamatosan rögzítésre kerülnek az analitikus nyilvántartásban és a főkönyvben is. A követeléseket bekerülési értéken kell állományba venni.

(5) Bekerülési érték:

- a) az elfogadott, elismert összeg (általában számlázott összeg);
- b) forintban, devizában előlegként, adott kölcsönként folyósított összeg.

(6) A követeléseknél mind a főkönyvben, mind az analitikában elkülönítetten kell kimutatni a tárgyévben keletkezett, illetve a költségvetési évet követő évi követelés állományt.

(7) A tartósan adott kölcsönök bekerülési értéke a szerződésből jogszerűen eredő, elismert, pénzügyileg még nem teljesített fizetési igényeket tartalmazza, az itt kimutatott követelések összege nem foglalja magába az ezen követelések után szerződés szerint járó kamat összegét, valamint a késedelmes fizetésért felszámított késedelmi kamat összegét sem.

(8) Az adott kölcsönök fordulónapi mérlegben kimutatott értékénél külön kell kimutatni a mérlegfordulónapot követő egy éven belül esedékes követelést (csökkentve az elszámolt értékvesztés, növelve a visszaírás összegével).

(9) Az áruszállításból, szolgáltatásnyújtásból származó vevő követelések között a beszámolási évben teljesített értékesítések, nyújtott szolgáltatások vevő által elismert, a beszámolás évét követő év január 31-ig számlázott egyenes adózás alá tartozó ÁFA-t is tartalmazó forintösszegét kell a mérlegben kimutatni, korrigálva az elszámolt értékvesztések, valamint a visszaírt értékvesztések összegével.

(10) A mérlegben a követelést a vevő által elismert, elfogadott értéken lehet kimutatni. A vevő általi elismerés esetei, dokumentumai:

- a) a szerződésen alapuló követelés esetében a partner a számlát nem kifogásolja meg, nincs a teljesítéssel kapcsolatban sem mennyiségi, sem minőségi kifogása,
- b) minden év november 30-i fordulónapra vonatkozóan ajánlott küldeményként kiküldött és a vevő által elfogadott egyenlegközlő levél (a vevő által elfogadottnak minősül, ha a levélre 8 napon belül nem érkezik válasz, vagy elfogadó válasz érkezik),
- c) a mérlegforduló napját követő, de a mérleg készítését megelőző időpontban történő pénzügyi teljesítés a vevő részéről,
- d) a felszámoló által megküldött „hitelezői igény visszaigazolás”.

(11) El nem ismert követelésekkel kapcsolatos eljárási szabályok:

- a) a belső egyeztetést követően, amennyiben a követelés jogos, abban az esetben elutasítja a vevő/adós kifogását és újra felszólítja a teljes vagy részbeni összeg megfizetésére,
 - b) ha a követelés a vevő/adós kifogása alapján nem jogos, erről írásban feljegyzés készül és a követelés az analitikából törlésre kerül.
- (12) Az el nem ismert követelés bizonylatai:
- a) az Egyeztető levélre írt kifogásoló levél,
 - b) a vevő nyilatkozata arról, hogy a követelés nem jogos.
- (13) Az eredetileg elismert, de utólag kifogásolt, vitatott követeléseket a könyvekből ki kell vezetni. Ha a vita a mérlegkészítés időpontjáig nem rendeződik (függetlenül attól, hogy peresítésre kerül-e), a követelést ki kell vezetni a könyvekből. A követelést – peresítés esetén – a bírósági döntést követően a bírósági ítélet szerinti összeggel lehet állományba venni.
- (14) Az el nem ismert követelések nem szerepelhetnek a mérlegben. Ezeket elkülönítve kell kimutatni. A vitatott és/vagy peresített követeléseket összeghatártól függetlenül egyedileg kell értékelni és a „0”-s nyilvántartási számlaosztályba kivezetni. A kivezetés nem eredményezi a követelésről történő lemondást.
- (15) A kis összegű, partnerenként 100.000,- Ft alatti követelések értékelése csoportosan történik. A csoportos értékelés szerint a 90 napon túl lejárt követelésekre 30%-os értékvesztést kell elszámolni, a 180 napon túl lejárt követelésekre 50%-os, a 360 napon túli lejárt követelésekre 100%-os értékvesztést kell elszámolni.
- (16) A nem kisösszegű követelések értékelése egyedileg történik.
- (17) A realizálhatóság szempontjából az adósok, vevők tartozását a beszámoló készítés során minősíteni kell.
- a) teljes értékű követelés feltételei:
 - aa) teljesítésével kapcsolatban mennyiségi és minőségi kifogás nem merült fel,
 - ab) a tartozás összegét elismerték,
 - ac) a teljesítést igazolták.
 - b) határidőn túli követelés esetén a teljes értékű követelésre vonatkozó feltételek fennállnak, de határidőn belül nem történik meg a kiegyenlítés.
 - c) kétes követelésnél a teljes értékű követelés feltételei csak részben állnak fenn pl. kifogásolt a tartozás összege.
- (18) Az adósok, vevők minősítési szempontjai, a fizetőképesség megítélése:
- a) milyen az adós, vevő jövedelmi helyzete,
 - b) a pénzügyi nehézség átmeneti vagy tartós-e,
 - c) az adós csődeljárás, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt áll-e,
 - d) milyen fizetési garanciákat, biztosítékokat kötöttek ki a szerződésben,
 - e) milyen esély van a követelések érvényesítésére,
 - f) milyen mértékben várható a követelés megtérülése.
- (19) Az egyedi értékelés elve alapján a követelés év végi minősítése során, ha az adósról egyedi információ nem áll rendelkezésre, illetve az év folyamán nem történt olyan gazdasági esemény, amelyből következtetni lehet a követelés behajthatatlanságára, a lejárt, határidőn túli követeléseket az óvatosság elve alapján a következő táblázatban meghatározott kategóriákba kell sorolni és értékvesztést elszámolni:

Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének a mérlegkészítés időpontjáig 91-180 nap között nem tett eleget	A követelés 30%-a
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének a mérlegkészítés időpontjáig 181-360 nap között nem tett eleget	A követelés 50%-a
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének a mérlegkészítés időpontjáig 360 napon túl nem tett eleget	A követelés 100%-a

(20) Azokat az adósokat, vevőket, akik a tartozásukat elismerték, de továbbra sem fizették meg negyedéves rendszerességgel felszólító levélben értesíteni.

(21) Az adóst, a vevőt a behajtás érdekében legalább két esetben, tértivevényes levélben, vagy olvasási visszaigazolással beállított e-mail üzenetben fel kell szólítani, majd ezt követően a követelést jogi úton történő behajtásának érvényesítése érdekében – a tankerületi igazgató jóváhagyását követően – továbbítani kell a Tankerületi Központ e feladatára megbízott jogi képviselője felé.

(22) Összhangban a Számviteli politikával, a Tankerületi Központ a 30 e Ft alatti követeléseket az önkéntes teljesítésre történő felhíváson kívül nem írja elő behajtásra, tekintettel a felmerülő költségek nagyságára. A feltételeknek megfelelő követelést behajthatatlan követelésként kell kezelni.

(23) hoz döntést a Tankerületi Központ:

- a) 1.000 e Ft alatti összegű követelés esetén a gazdasági vezető engedélye alapján;
- b) 1.000 e Ft fölötti összegű követelés esetén, amennyiben a behajthatatlanság ténye az elévülésen alapul, akkor a kivezetéshez a Klebelsberg Központ jóváhagyása szükséges.

(24) A Tankerületi Központ a behajthatatlan követelésekre vonatkozóan a Számviteli politikában rögzítettek szerint jár el.

19. Pénzeszközök

19. § (1) A mérlegben a pénzeszközök között kell kimutatni a lekötött bankbetéteket, a pénztárakat, csekkeket, betétkönyveket, valamint a forintszámlákat és a devizaszámlákat. A mérlegben a lekötött bankbetéteken belül kell kimutatni a betét elhelyezésének évén túli lejáratú forint és deviza lekötött bankbetéteket és az éven belüli lejáratú forint és deviza lekötött bankbetéteket.

(2) A mérlegben a pénztárak, csekkek, betétkönyvek között kell kimutatni a forint- és valutapénztárakban kezelt készpénzt, valamint a pénzforgalmi betétkönyvekben kezelt pénzeszközöket, a csekkeket és az elektronikus pénzt.

(3) A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

(4) A forintban lévő pénzeszközök értékelése

- a) a házipénztár könyvviteli mérlegben szereplő értéke a főkönyvi könyvelésben a házipénztár főkönyvi számlán lévő, az időszaki pénztárjelentéssel és a december 31-i tényleges pénzkészlettel egyező forint összeg,
- b) a mérlegben a forintra szóló bankszámlák értékét a könyvekben szereplő összeggel egyezően, az év utolsó napján a bankszámlán lévő forint összegben, a banki értesítővel egyezően kell szerepeltetni.

- (5) A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, valamint a követelések és kötelezettségek – egyezően a költségvetési számvitelben meghatározott értékkel – mérlegben szereplő értékét a mérleg fordulónapjára vonatkozó, a 12. § (1)-(3) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni.
- (6) A pénzeszközökkel kapcsolatos feladatokat a Pénzkezelési Szabályzat tartalmazza.
- (7) A pénzeszközök bekerülési értékének megállapítása, valamint az értékvesztés évenkénti elszámolása a Pénzügyi és Számviteli Osztály feladata.

20. Időbeli elhatárolások

20. § (1) Az aktív és passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) Aktív időbeli elhatárolások

- a) a mérleg fordulónapja után esedékes, de a mérleggel lezárt időszakra elszámolandó eredményszemléletű bevételek;
- b) a mérleg fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket kell kimutatni, amelyek költségként, ráfordításként csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el;
- c) halasztott ráfordítás az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során – a tartozásátvállalás beszámolási időszakában – a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség rendkívüli ráfordításként elszámolt szerződés (megállapodás) szerinti összege.

(3) Passzív időbeli elhatárolások

- a) mérleg fordulónapja előtt a pénzügyi számvitelben elszámolt olyan eredményszemléletű bevételek, amelyek a mérleg fordulónapja utáni időszak eredményszemléletű bevételét képezik;
- b) a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő olyan költségeket, ráfordításokat kell kimutatni, amelyek csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merülnek fel, kerülnek számlázásra;
- c) halasztott eredményszemléletű bevételek, (pl a felhalmozási célra kapott, pénzügyileg rendezett támogatás, térítés nélkül átvett eszközök, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci értéke).

(4) Az időbeli elhatárolások közül a (2) bekezdés b) pontja, és a (3) bekezdés a) pontja szerinti elhatárolásokat az érintett időszak(ok) első napján, a többi időbeli elhatárolást pedig a következő időszak(ok)ban a kapcsolódó tételek bevételkénti, költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell megszüntetni.

(5) Az időbeli elhatárolások bekerülési értékét, esetleges értékvesztését az egyes tételek jellegére, típusára vonatkozó szabályok alkalmazásával kell megállapítani.

21. Saját tőke

21. § (1) A saját tőkébe tartozó elemeket a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A saját tőkén belül kell kimutatni a nemzeti vagyon induláskori értékét és változásait, a nemzeti vagyon változásait, az egyéb eszközök induláskori értékét és változásait, a felhalmozott eredményt, az eszközök érték helyesbítésének forrását és a mérleg szerinti eredményt.

(3) A mérlegben felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. Ez a mérleg sor a mérlegben negatív előjellel is szerepelhet.

(4) A mérlegben az eszközök érték helyesbítésének forrásaként az elszámolt érték helyesbítés összegét kell kimutatni. Az eszközök érték helyesbítése és az eszközök érték helyesbítésének forrása

kizárólag egymással szemben és azonos összegben változhat. A Tankerületi Központ nem él az értékhelyesbítés lehetőségével, ezért a saját tőkében ilyen jogcímen forrás nem keletkezik.

(5) A mérlegben a mérleg szerinti eredményt az eredmény-kimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel egyezően kell szerepeltetni.

22. Kötelezettségek

22. § (1) A mérlegben a kötelezettségek között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat pénzügyileg ki nem egyenlítették, el nem engedték vagy egyéb módon nem rendezték.

(2) A mérlegben a kötelezettségeket költségvetési évben esedékes kötelezettségek és költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek, ezen belül a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és finanszírozási kiadások szerinti tagolásban kell kimutatni. A mérleg a kötelezettségek között tartalmazza az Áhsz 48. § (10) bekezdése szerinti kötelezettség jellegű sajátos elszámolásokat is.

(3) Kimutatni csak azt a kötelezettséget lehet, amelynek értéke pontosan meghatározható. A mérlegbe minden olyan számlát be kell állítani, amely a tárgyévet követő év január 31-ig beérkezett és a teljesítés a mérleg fordulónapjáig megtörtént.

(4) A kötelezettségeket a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

IV. FEJEZET

MÉRLEGBEN ÉRTÉKKEL NEM SZEREPLŐ KÖVETELÉSEK – KÉSEDELMI KAMAT

23. § (1) A Tankerületi Központ a késedelmes fizetések után évente egyszer késedelmi kamatközlőt állít ki a partnerek felé, amennyiben a késedelmi kamat értéke eléri az 1.000,- forintot.

(2) A késedelmi kamatot a Ptk.-ban meghatározott mértékben kerül alkalmazásra. Konkrét szerződésben ettől eltérő mérték is megállapítható.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

24. § (1) Jelen szabályzat a kihirdetését követő napon lép hatályba

(2) A Szabályzat szükség szerinti módosításának előterjesztéséért a gazdasági vezető a felelős.

(3) Jelen szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszíti az e tárgykörben kiadott korábbi szabályozás.

